
Saksframlegg

Arkivsak-dok. 18/11518-1
Saksbehandler Hans Birger Nilsen

Utvalg	Møtedato
Kommuneplanutvalget	22.08.2018
Bystyret	06.09.2018

Oppstart revisjon av kommuneplanens samfunnsdel

Rådmannens forslag til vedtak

Arendal bystyre vedtar oppstart av planarbeid med revisjon av kommuneplanens samfunnsdel 2018-2028 i henhold til plan - og bygningslovens § 11-12.

Arendal bystyre vedtar å utarbeide et forslag til planprogram, som skal vedtas i Kommuneplanutvalget i august 2018 og legges ut til offentlig ettersyn, i samsvar med plan - og bygningslovens § 11-13.

I planprogrammet skal det framgå utfordringer, mål/ føringer, strategier, planinnhold og prosess.

Føringer for prosessen:

1. FN's bærekraftmål skal legges til grunn for kommuneplanens samfunnsdel
2. Som en innledende del av revisjonsarbeidet skal det utarbeides en sivilsamfunnsstrategi som foreslår prinsipper for samskaping med sivilsamfunnet. Samarbeidsrådet i Med Hjerte For Arendal inviteres inn i dette arbeidet.
3. Bystyrets fagkomiteer skal være sentrale i revisjonsprosessen. Varaordfører sammen med de 3 komitelederne oppnevnes som styringsgruppe for arbeidet. For å sikre god samskaping oppfordres samarbeidsrådet i Med Hjerte For Arendal til å oppnevne 4 representanter som også inngår i styringsgruppen.
4. Varaordfører oppnevnes som styringsgruppens leder.

Bakgrunn (Fakta)

Gjeldende samfunnsdel ble vedtatt i 2011. Lovverket fordrer at kommunene gjennom sine planstrategier vurderer behovet for en revisjon av kommuneplanens samfunnsdel hvert fjerde år. I vedtatt Planstrategi for Arendal kommune (vedtatt 8. desember 2016) har bystyret forutsatt at kommuneplanens samfunnsdel skal revideres i inneværende valgperiode.

Følgene er der anført om revisjonsbehovet i vedtatte planstrategi:

«5.1 REVISJON AV KOMMUNEPLANEN

Bystyret skal gjennom vedtaket av kommunal planstrategi ta stilling til om gjeldende kommuneplan helt eller delvis skal revideres.

Følgende valg finnes:

1. Revisjon av hele kommuneplanen.
2. Revisjon av hele eller deler av samfunnsdelen.
3. Revisjon av hele eller deler av arealdelen.

4. Gjeldende kommuneplan videreføres. Planbehov løses gjennom kommunedelplaner og tema/sektoerplaner, og oppfølging av gjeldende kommuneplan.

De siste årene har Arendal kommune revidert både arealdel og samfunnsdel i hver kommune/bystyreperiode; et omfattende arbeid. I forrige planstrategi ble det vedtatt å begrense dette til kun å revidere arealdelen og la samfunnsdelen virke en bystyreperiode til.

Det vil være opp til nytt bystyre å bestemme hva en vil gjøre i kommende valgperiode, men rådmannen foreslår at kommunal planstrategi for Arendal tar som utgangspunkt at både samfunnsdel og arealdel revideres når ny kommuneplan skal utarbeides.

Det er en del utviklingstrekk som kan tale for en revisjon av både samfunnsdel og arealdel i kommende bystyreperiode. For samfunnsdelen kan det være aktuelt å beholde inndeling og layout, men oppdatere det politiske innholdet. På denne måten vil en begrense arbeidet noe i forhold til å tenke helt nytt. Dette anbefales av kapasitetsmessige og økonomiske årsaker.

De overordnede utviklingsstrategiene som er politisk vedtatt i kommuneplanens samfunnsdel 2011-2021 er:

Vekst i folketallet gjennom å: videreutvikle byens maritime profil ha høy takt i boligbyggingen satse på kulturlivet være attraktive for næringslivet ivareta framtidens kompetansebehov ha folkehelseperspektiv i all samfunnsplanlegging ha klima- og miljøperspektiv i all samfunnsutvikling ha høy kvalitet på tjenesteproduksjonen ha gode oppvekstvilkår for barn og ungdom

Det nye bystyret må vurdere om disse strategioverskriftene fortsatt kan være gjeldende, eller om de skal justeres, suppleres eller forsterkes.

Behov for å revidere kap. 10 Helse og omsorg

Siden kommuneplanen ble vedtatt av bystyret har helsetjenestene utviklet seg i tråd med de føringene som er gitt i kommuneplanen, og det vil på noen områder være behov for både å oppdatere kapitlet, samt foreslå nye føringer. Bystyret har vedtatt to nye planer kommunedelplan "Tidlig innsats – for bedre levekår 2023" og "Plan for helse og levekår 2015-2030 – lengre forløp" mai 2015. Kap. 10 helse og omsorg i nåværende kommuneplan bør ut fra dette revideres noe.»

Videre er det i vedtatte planstrategi forutsatt at det i inneværende valgperiode skal utarbeides en Sivilsamfunnsstrategi for Arendal. Følgende er anført om dette:

«5.3.2. SIVILSAMFUNNSSTRATEGI FOR ARENDAL

Mange norske kommuner har utarbeidet frivillighetsstrategier med utgangspunkt i Frivillighetsmeldingen (St.meld. nr. 39 (2006-2007)) og anbefalinger fra organisasjonen Frivillighet Norge. Med utgangspunkt i samarbeidet med Kommunedelplan Tidlig innsats for bedre levekår og andre konkrete samarbeidsprosjekt har Samarbeidsrådet MHFA (Med Hjerter For Arendal) oppfordret Arendal kommune til å utarbeide en politikk for samhandlingen med frivilligheten og sivilsamfunnet.

MHFA har vist til den danske kommunen Odense som har utvidet frivillighetstilnærmingen til en sivilsamfunnsstrategi og anbefalt Arendal kommune å gjøre det samme. Dette for i større grad å kunne svare opp målsettingen om forsterket medborgerskap.

Satsingsområdet Medborgerskap er i Kommunedelplan Tidlig innsats for bedre levekår angitt som Arendals kommunes, næringslivets, lag og foreningers, enkeltpersoners og "Med Hjerter For Arendal" sin satsing mot alle innbyggere. Målet er å skape en "bry deg kultur", hvor alle utfordres til å bidra til å skape gode nærmiljø, og et varmere samfunn. En inviteres til deltagelse uavhengig av egne forutsetninger for å bygge opp under frivillighet og for å mobilisere sivilsamfunnet.

Med dette som utgangspunkt anbefales det igangsatt arbeid med en Sivilsamfunnsstrategi for Arendal. Prosess vedr. gjennomføring av en Sivilsamfunnsstrategi startes opp 1. kvartal 2017.

Sivilsamfunnsstrategien bør utarbeides i samarbeid med Samarbeidsrådet MHFA (Med Hjerter For Arendal) for å sikre både samskaping og engasjement hos relevante aktører der (både frivilligheten og næringsforeningen). Dette kan legges inn som et element i MHFA sin søknad til Helsedirektoratet for 2016, med midler til prosessledning. Strategien bør være tverrfaglig forankret inn mot kommunens politiske og administrative ledelse, og ungdommens bystyre bør involveres. Prosess vedr. gjennomføring av en Sivilsamfunnsstrategi startes opp 1. kvartal 2017.»

Vurderinger

Det innledende arbeidet med Sivilsamfunnsstrategien har pågått denne våren i tett samarbeid med representanter fra Samarbeidsrådet i Med Hjerte For Arendal. Det har vært avholdt en rekke møter og en felles studietur til Århus i Danmark. Sammen med Med Hjerte For Arendal er det også søkt og innvilget skjønnsmiddeltilskudd på kr. 375 000,- til denne prosessen gjennom et prosjekt kalt «Samskaping i Arendal».

Rådmannen har oppfattet at det er tverrpolitisk enighet om at arbeidet med revisjon av kommuneplanens samfunnsdel skal koples til bystyrets fagkomiteer og at arbeidet ledes politisk av varaordfører.

Når det nå er behov for å varsle oppstart av revisjonsarbeidet er det også naturlig å formalisere den politiske organiseringen av revisjonsarbeidet ved å oppnevne en formell styringsgruppe. Samtidig må Kommuneplanutvalget gis myndighet til å fastsette planprogrammet gjennom et konkret vedtak i bystyret.

Saksfremlegget er godkjent av kommunalsjef Geir Skjæveland 20.08.2018